

Dagordning

vid LOs representantskaps möte den 24 oktober 2012, med start kl 10.00, i Z-salen på ABF Stockholm, Sveavägen

1. Mötets öppnande

Karl-Petter Thorwaldsson öppnar mötet.

2. Upprop

Karl-Petter Thorwaldsson redovisar ombudens närvaro enligt avprickningslistorna.

Förslag till beslut:

att anse uppropet verkställt.

5. Antagande av dag- och arbetsordning

Förslag till dag- och arbetsordning enligt följande:

Mötet pågår mellan kl 10.00 – 12.30

1. Mötets öppnande
2. Upprop
3. Antagande av dag- och arbetsordning
4. Val av två ordföranden
5. Val av sekreterare
6. Val av två justerare för protokollet
7. Beslut om representantskapets offentlighet
8. Avtalsrörelsen 2013
9. Gästerna har ordet
10. Kompletteringsval till LOs styrelse och representantskap
11. Förbundsavgifter till LO
12. Motionsbehandling
13. Övriga frågor
14. Avslutning

Förslag till beslut

att godkänna dag- och arbetsordningen.

4. Val av två ordföranden

Följande förslag till ordförande för mötet föreligger: Lars-Anders Häggström, Handels och Ella Niia, Hotell- och Restaurangfacket

Förslag till beslut

att utse Lars-Anders Häggström och Ella Niia till ordförande för mötet.

5. Val av sekreterare

Följande förslag till sekreterare för mötet föreligger: Ewa Lundell, LO

Förslag till beslut

att utse Ewa Lundell till sekreterare för mötet.

6. Val av två justerare

Följande förslag till justerare för protokollet föreligger: Jonas Wallin, Elektrikerförbundet och Annelie Nordström, Kommunal.

Förslag till beslut:

att utse Jonas Wallin och Annelie Nordström till protokolljusterare.

7. Beslut om representantskapets offentlighet

Förslag till beslut

att hela mötet ska vara offentligt om inte representantskapet vid behandling av viss fråga beslutar på annat sätt.

8. Avtalsrörelsen 2013

Förslag till beslut:

att fastställa den av LOs styrelse föreslagna rekommendationer till förbunden om **Gemensamma krav inför Avtal 2013**

att uppdra åt LOs styrelse att komplettera rekommendationen med erforderliga belopp och procentsatser i punkterna a), och b) ovan och snarast översända den fullständiga rekommendationen till förbunden

att uppdra åt LOs styrelse att noga följa utvecklingen på arbetsmarknaden samt att vid behov förändra eller komplettera dessa gemensamma krav

att förbunden meddelar sitt beslut skriftligt till LOs styrelse senast den 5 december 2012

Bilaga bifogas: **Gemensamma krav inför Avtal 2013**

9. Gästerna har ordet

Magdalena Andersson, Socialdemokraternas ekonomisk-politiska talesperson, gästar mötet.

10. Kompletteringsval till LOs styrelse och representantskap

I samband med LOs kongress och förbundskongresser har det blivit förändring av ledamöter i LOs styrelse och representantskap.

LOs styrelse

Martin Viredius och Sten-Ove Niklasson, suppleanter i LOs styrelse från Transport, har lämnat sina uppdrag i förbundet på grund av pension. Valberedningen föreslår att Markus Pettersson utses till förste suppleant, Tommy Wreeth till andre suppleant och Marcel Carlstedt till tredje suppleant för Lars Lindgren i LOs styrelse.

LOs representantskap

I och med val och beslut på LO-kongressen samt beslut i förbunden har följande förändringar skett i LOs representantskap. Valberedningen föreslår följande:

Jonas Wallin, Elektrikerförbundet, representerar nu LOs styrelse. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Ulf Carlsson.

Hans Öhlund, Fastighetsanställdas förbund, representerar nu LOs styrelse. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Jarmo Kusmin.

Annika de Klonia, Handels, har av sagt sig uppdraget. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Marie Söderqvist.

Ulf Andersson, IF Metall, valdes till revisor på LO-kongressen. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Carin Wallenthin.

Tobias Baudin, Kommunal är ny vice ordförande i LO. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Per Holmström.

Elisabeth Brolin, Kommunal, har avgått på grund av pension. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Lena Andersson.

Birgitta Andersson, Kommunal, har av sagt sig uppdraget. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Esef Mehanovic.

Barbro Johansson, Kommunal, har av sagt sig uppdraget. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Alejandro José Caviedes Pinilla.

Micke Johansson, Målaresförbundet, representerar nu LOs styrelse. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Jan-Olof Gustavsson.

Jan-Henrik Sandberg, Pappers, representerar nu LOs styrelse. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Mats Jutterström.

Ingela Edlund, SEKO är nu vice ordförande i LO. Till nytt ombud i representantskapet föreslås Bjarne Isacson.

Förslag till beslut:

att de nya ledamöterna utses enligt valberedningens förslag.

11. LOs Finanskommittés förslag till förbundens avgift till LO

LOs kongress 2008 beslutade att fastställa förbundens avgift till LO för 2009 till 14 kr per månad och medlem för 2009 och att avgiften därefter har följsamhet med förbundens medlemsavgifter. LOs finanskommitté har i uppdrag att till LOs representantskap årligen redovisa förslag om avgift till LO.

Förbundens resurser styrs av två faktorer, dels utvecklingen av medlemsantalet och dels av utvecklingen av medlemsavgiften till förbunden. Den nuvarande LO-avgiften är kopplad till förbundens medlemsantal.

För att uppnå följsamhet med förbundens resursutveckling baseras förändringen av avgiften till LO på den genomsnittliga förändringen i förbundens medlemsavgifter per medlem.

Från medlemsstatistiken som förbunden rapporterar in till LO hämtas antalet aktiva medlemmar 31/12 året innan och antalet aktiva medlemmar 31/12 senaste året.

Förbundens resursutveckling, d.v.s. medlemsavgifter exklusive transfereringar till exv. Försäkringar, A-kassa eller avdelningar rapporteras in i särskild ordning till LO.

Kalkylexempel

Beräkning för 2011

Antalet aktiva medlemmar 31/12 2010 var 1 318 343 Antalet aktiva medlemmar 31/12 2011 var 1 301 162.

För att få det genomsnittliga antalet aktiva medlemmar 2009 summeras medlemsantalet 31/12 2009 med medlemsantalet 31/12 2010 och delas i två.

$$1\ 301\ 162 + 1\ 318\ 343 = 2\ 619\ 050/2 = 1\ 309\ 752$$

Enligt förbundens inlämnade uppgifter fick förbunden in 3 221 066 kr i intäkter från medlemmarna 2011.

För att få intäkt per medlem divideras intäkterna med det genomsnittliga medlemsantalet. $3\ 221\ 066 / 1\ 309\ 752 = 2\ 459$ kr/medlem.

Detta ger förbundens genomsnittliga medlemsavgift per medlem för 2011.

För att se förändringen mellan 2011 och 2010 görs samma beräkning för 2010.

Beräkning för 2010

Antalet aktiva medlemmar 31/12 2009 var 1 346 756. Antalet aktiva medlemmar 31/12 2010 var 1 318 343.

För att få det genomsnittliga antalet aktiva medlemmar 2009 summeras medlemsantalet 31/12 2009 med medlemsantalet 31/12 2010 och delas i två.

$$1\ 346\ 756 + 1\ 318\ 343 = 2\ 664\ 099 / 2 = 1\ 332\ 050$$

Enligt förbundens inlämnade uppgifter fick förbunden in 3 087 016 000 kr i intäkter från medlemmarna 2010.

För att få intäkt per medlem divideras intäkterna med det genomsnittliga medlemsantalet $3\ 087\ 016\ 000 / 1\ 332\ 550 = 2\ 317$ kr/medlem.

Detta ger förbundens genomsnittliga medlemsavgift per medlem för 2010.

Den genomsnittliga förändringen i förbundens medlemsavgifter per medlem blir ökningen mellan 2 459 kr/medlem 2011 och 2 317 kr/medlem 2010 och ökningen blir:

$$(2\ 459 / 2\ 317) = 1,0614, \text{ efter korrigering för avrundningsdifferenser en ökning med } 6,14\%.$$

Avgiften till LO i klass 2 blir därmed 16,85 dvs. $15,87 * 1,0614 = 16,85$

LOs finanskommitté har beaktat ovanstående beräkning och med hänsyn taget, till förbundens ekonomiska läge samt att beräkningen inte till fullo speglar förbundens resursförändring, kommit fram till att en rimlig ökning är 5% d.v.s. 16,67 kronor per medlem och månad.

Avgiftssystem

Nuvarande avgiftssystem består av tre avgiftsklasser, där förbunden hänförs till de olika klasserna beroende på sitt relativa löneläge. Avgiften i klass 1 är 5 procent högre än avgiften i klass 2 och i klass 3 är avgiften 5 procent lägre än i klass 2. Vid kongressen 2012 beslutades om nedanstående indelning i avgiftsklasser.

Tabell 3. Indelning av förbunden i avgiftsklasser

Klass 1 (+ 5 procent)	Klass 2	Klass 3 (-5 procent)
Byggnads	GS	Fastighets
Elektrikerna	Livs	Handels
Pappers	IFMetall	Hotell- o restaurang
Målarna	SEKO	Kommunal
	Transport	Musikerna

Förslag till beslut:

att föreslå att LOs representantskap fastställer förbundens avgift till LO för verksamhetsåret 2013, till 16,67 kr/ månad och medlem i avgiftsklass 2.

12. Motionsbehandling

Motion 1 – Införande av fler semesterdagar

Svenska Transportarbetarerbundet avdelning 16 Gotland

År 1978 infördes fem semesterveckor med motiveringen att utjämna mellan privatanställda och anställda i den offentliga sektorn som avtalsvägen förhandlat till sig fler semesterdagar.

År 1991 infördes 27 semesterdagar men drogs tillbaka redan 1993 bara två år senare för att spara pengar åt företagen under krisåren på 1990-talet.

Under ett flertal avtalsrörelser har privatanställda arbetare fått stå tillbaka i sina lönekrav för att rädda företagen samtidigt som bonusar och andra förmåner har betalats ut till tjänstemän och höga chefer.

Då de privatanställda har ställt upp och tagit sitt ansvar för den ekonomiska utvecklingen i de företag som finns på den svenska arbetsmarknaden är det nu tid för att arbetarna få något tillbaka.

Vi föreslår därför

att *LOs förbund gemensamt arbetar för återinförande av fler semesterdagar för alla privatanställda.*

Utlåtande

att *LOs förbund gemensamt arbetar för återinförande av fler semesterdagar för alla privatanställda.*

I motionen föreslås en förkortning av arbetstiden i form av utökad semester för alla privatanställda.

Under 1900-talet och in i 2000-talet har beslut om sänkning av pensionsåldern, införandet av femdagarsveckan, förlängd semester, föräldra- och studieledighet, förkortad arbetstid för skiftarbetare, förkortad årsarbetstid med tidbanker, med mera, i hög grad minskat arbetstiden och samtidigt har produktiviteten successivt ökat.

De historiskt dominerande skälen till krav på olika former av förkortad arbetstid är förbättrad hälsa, ett rikare socialt och kulturellt liv, ökat umgänge med familj och vänner och välbehövlig vila och rekreation. Den ekonomiska välfärden avgörs av arbetsmängden och produktiviteten. Det vill säga, hur mycket vi arbetar och vilket värde vårt arbete skapar. Den fackliga kampen kommer alltid att handla om fördelningen av samhällets ökade tillväxt i reala löner och kortare arbetstid. Det är alltså en fråga om hur produktivitetsoökningen fördelas.

Men valet mellan kortare arbetstid och ökade materiella resurser är nästan ett omöjligt val. Vi vill ha bägge delarna. Ser man förhållandet över en längre tid kan man konstatera att den materiella standarden ökat och arbetstiden blivit kortare.

Det ligger en motsättning i frågan om arbetstiden; vi vill jobba mycket för att ha råd med vår materiella välfärd, samtidigt som vi vill vara lediga för vårt psykiska och fysiska välbefinnande.

Slutsatsen av detta är inte att arbetstidsförkortning genom exempelvis ökat antal semesterdagar är felaktiga. Tvärtom har fackföreningsrörelsen återkommande rest kravet om en kortare arbetstid i olika former. Detta kommer även att gälla framöver. Det gäller bara att försöka genomföra kraven vid rätt tillfälle och i lämplig omfattning.

När det gäller kravet på ökad ledighet genom ytterligare semesterdagar är det i sammanhanget viktigt att belysa komplexiteten av en utökad semesterledighet. Frågan har ytterligare dimensioner i jämförelse med andra typer av arbetstidsförkortning. I de undersökningar som LO årligen genomför beträffande förbundsmedlemmarnas förhållanden på jobbet och sådant som berör levnadsförhållandena utanför jobbet, uppger ungefär en tredjedel av medlemmarna att de inte har råd att åka iväg på någon resa eller liknande under semestern. Det är en nedslående information som tyvärr återkommit under en rad år. Man kan av detta dra slutsatsen att ersättningsnivån vid semesterledighet är alldeles otillräcklig för en stor grupp LO-medlemmar.

I ljuset av detta finner LOs styrelse att i valet mellan olika former av förkortad arbetstid ska den form som speglar det största behovet bland LO-förbundens medlemmar prioriteras. Det är därför nödvändigt att med selektiva åtgärder ge prioritet åt områden med särskilda behov av arbetstidsförkortning, exempelvis skiftarbete, oregelbundna och obekväma arbetstider, föräldraledighet, etc. Under de senaste avtalsrörelserna har arbetstidsförkortning diskuterats och behandlats på olika sätt. Inom vissa avtalsområden har man kommit överens om arbetstidsförkortningar genom exempelvis tidbanker där det givits möjlighet till ökad partiell ledighet. Men några generella krav om ökad semesterledighet har inte förekommit som en prioriterat fråga i förhandlingarna.

På LO-kongressen 1976 beslutades att LO ska verka för en förkortning av arbetstiden med sikte på 6-timmars arbetsdag. Detta mål har diskuterats och omprövats på LO-kongresserna sedan dess, men målsättningen kvarstår. Hur och när detta ska genomföras måste avvägas mellan det ekonomiska läget och de krav som medlemmarna ställer i en prioriteringsordning mellan ökad ledighet i olika former och ökad lön.

Förslag till beslut:

att anse motion 1 besvarad.

Motion 2 – Omställning till gröna jobb

Svenska Transportarbetareförbundet avdelning 3

Den nuvarande ekonomiska modellen är föråldrad och gynnar i första hand de stora bank- och industrieföretagen, det vill säga framför allt den ekonomiska makten. Vår nuvarande vinstdrivande produktion och konsumtionsmodell är källan till ökade sociala orättvisor, en accelererande utarmning av den biologiska mångfalden och en tilltagande miljöförstöring, inte minst ökade utsläpp av växthusgaser.

Resultatet ser vi tydligt med en ökad global uppvärmning som främst drabbar de redan fattiga i syd. Avsmältningen av ismassorna på stora delar av planeten ökar och orsakar i det korta förloppet att syd drabbas av enorma översvämningar som leder till förstörelse av bostads- och jordbruksmark. De extrema förändringarna av vädret orsakar att grödor ömsom torkar ömsom regnar bort. I det längre förloppet kommer stora delar av världens befolkning att drabbas av vattenbrist när glaciärerna smält bort.

Kapitalet utnyttjar utan urskiljning och samvete det rådande tillståndet till bland annat spekulation runt matförsörjning, privatisering av våra gemensamma naturtillgångar och landgrabbing, där fattiga bönder i syd tvingas flytta och överlåta sin mark till storföretagen utan rimlig ersättning m.m.

Målet att begränsa planetens genomsnittliga uppvärmning till 1,5 – 2 grader kan redan nu ses som en utopi. Risken att uppvärmningen kommer att överskrida två grader är större än 50 procent. Även Sverige kommer att drabbas av den ökande uppvärmningen av atmosfären. Enligt SMHIs klimatscenarier samt Klimat- och sårbarhetsutredningen, ser vi redan en successiv ökning av medelnederbörden, med risk för kraftiga översvämningar framför allt under vår och höst. Främst lågt liggande områden nära sjöar och vattendrag kommer att översvämmas oftare i många delar av landet. Under sommarmånaderna ökar riskerna för kraftiga skurar och skyfall som våra dagvatten- och avloppssystem inte är anpassade efter. Detta innebär ett hot, inte minst mot dricksvattnet som kan förorenas.

Sverige måste omgående börja investera i omfattande åtgärder för att skydda samhället mot denna påverkan. Här kan fackföreningarna spela en avgörande roll i skapandet av/övergång till nya gröna jobb. Fackföreningsrörelsen måste vara med och driva på en övergång till en modell för hållbar utveckling utan ytterligare fördröjning. Vi måste utnyttja vår organisatoriska kapacitet och vår erfarenhet från tidigare kamp för att bilda en stark, organiserad, global omställningsrörelse i ett försök att stimulera regeringar och företag, som är ovilliga att agera, att genast med full kraft, vidta lämpliga åtgärder för att bekämpa och stoppa klimatförändringarna.

Den ekonomiska tillväxtmodellen vi nu har måste avvecklas då den leder till, och inte kan frikopplas från finanskriser, ökade sociala och ekonomiska klyftor samt klimatförändringar. Detta måste ske på ett socialt rättvist sätt genom en omställning där nya gröna jobb skapas. Ett gott exempel är från Tyskland där fackföreningsrörelsen drivit fram ett omfattande ombyggnadsprogram till mer energisnåla fastigheter. Sedan början av 2000-talet har 2,4 miljoner lägenheter renoverats för att bli mer energismarta. Detta har resulterat i 340 000 nya gröna jobb inom byggnadssektorn samt att de årliga koldioxidutsläppen minskat med 4,7 miljoner ton/år.

Svensk fackföreningsrörelse ska vara ledande och pådrivande när det gäller att visa att omställning kan ske på ett socialt tryggt sätt som gynnar både våra medlemmar och klimatet.

Vi måste stärka och bredda den fackliga utbildningen i syfte att införliva frågor som rör miljö ur ett klassperspektiv. Detta för att stödja initiativ som syftar till att stärka arbetstagarnas förståelse för kopplingarna mellan miljöproblem, arbetslivet och förändringar i produktionen och livsstil.

Vi föreslår att LOs representantskap beslutar

att *LO inrättar en speciell funktion med egna resurser som arbetar med fokus på klimat, omställning och tillväxtproblematik, samt*

att *genom ett utbildningsprogram utbilda och informera medlemmarna om klimatförändringar, dess orsaker och verkan samt vad som kan och bör göras för att uppnå en omställning till "rättvisa gröna jobb", med mera.*

Utlåtande

att *LO inrättar en speciell funktion med egna resurser som arbetar med fokus på klimat, omställning och tillväxtproblematik, samt*

att genom ett utbildningsprogram utbilda och informera medlemmarna om klimatförändringar, dess orsaker och verkan samt vad som kan och bör göras för att uppnå en omställning till "rättvisa gröna jobb", med mera.

I motionen från Svenska Transportarbetareförbundets avdelning 3 påpekas behovet av en facklig hållbarhetsstrategi. Som motionären påpekar är detta ett brett område som rymmer såväl miljömässiga som sociala och ekonomiska aspekter. Här finns frågor om arbetslivets villkor och arbetsmarknadens utveckling varför också facket måste delta i diskussionen om hur en hållbar utveckling bäst kan etableras och upprätthållas.

En grön omställning påverkar strukturuomvandlingen. Det ställer krav på nya produkter och tjänster. Det kräver en mer effektiv energianvändning och en omställning till förnyelsebara energikällor. Av miljöskäl är detta nödvändigt men svaren på hur detta ska göras och i vilken omfattning och hastighet omställningen är möjlig kräver samtidigt hänsyn till ekonomiska och sociala aspekter. Det är i många avseenden frågor som hamnar inom området näringspolitik.

I och med LOs omorganisation 2008 utvecklades den näringspolitiska enheten och det näringspolitiska arbetet har sedan dess bedrivits på sparlåga. Det har dock funnits krav på att LO skulle bedriva en mer aktiv näringspolitisk bevakning och våren 2012 beslutades att tillsätta en tjänst för detta ändamål.

Som underlag för beslutet fanns en utredning om vad ett näringspolitiskt arbete på LO skulle kunna innebära. Denna föreslog bland annat inrättandet av en tjänst med inriktning mot klimat-, energi- och transportområdet samt en tjänst med inriktning mot allmän näringspolitik. Till det senare hör områden som näringsklimat, rättvisa konkurrensförhållanden, innovationspolitik och näringslivsorienterad forskning.

Motionären vill att LO inrättar en speciell funktion med egna resurser som arbetar med fokus på klimat, omställning och tillväxtproblematik. Dessa frågor ryms i det näringspolitiska arbetet där det i nuläget inte finns någon prioriteringsordning av de olika näringspolitiska frågorna. Det arbete som motionären föreslår att LO ska ägna sig åt är omfattande och det är rimligt att vika en tjänst för uppgiften. Det skulle dock innebära att andra näringspolitiska frågor får läggas åt sidan alternativt att dessa hanteras genom tillsättandet av ytterligare en tjänst inom det näringspolitiska området. I nuläget finns dock inga förutsättningar att utöka LOs kansli.

Motionären vill också att ett särskilt utbildningsprogram erbjuds medlemmarna för att utbilda och informera dessa om klimatförändringar, dess orsaker och verkan samt vad som kan och bör göras för att uppnå en omställning till "rättvisa gröna jobb", med mera.

I nuläget finns inget sådant program men LOs styrelse är positiv till ett sådant. LOs kursprogram styrs emellertid av de önskemål som förbunden har och som de beslutar om i LOs centrala utbildningskommitté.

Förslag till beslut:

att hänföra frågan om LOs näringspolitiska prioriteringar till LOs ledning,

att låta LOs centrala utbildningskommitté besluta om huruvida ett kursprogram i enlighet med motionens krav kan erbjudas LO-förbundens medlemmar samt

att i och med ovanstående anse motion 2 besvarad.

Motion 3 - Samordning av försäkringar mellan kollektivanställda och tjänstemän

IF Metall Dalarna

När rehabiliteringsarbetet fungerar ute på arbetsplatser är det inte ovanligt att kollektivanställd personal placeras om på hel- eller deltid till arbetsuppgifter inom tjänstemannasektorn. Det motsatta förekommer också.

Problem som kan uppstå är att man åker ur det ena försäkringssystemet och inte klarar kvalifikationskraven för att komma in i det andra systemet. Det verkar vara svårare att komma in i tjänstemännens system för kollektivanställda på grund av att det är hårdare kvalifikationskrav i tjänstemännens försäkringar. Det skiljer sig också en hel del i hur mycket försäkringarna ersätter.

Därför yrkar vi

att *LO kontaktar tjänstemannaförbunden för att tillsammans med dem verka för att försäkringsvillkoren samordnas.*

Utlåtande

att *LO kontaktar tjänstemannaförbunden för att tillsammans med dem verka för att försäkringsvillkoren samordnas.*

Det finns en överenskommelse att om man är kvalificerad inom LO-kollektivet gäller detta även på tjänstemannakollektivet och vice versa.

Det stämmer att det är olika innehåll i vissa försäkringar. En anledning är att tjänstemännen har haft vissa försäkringar längre än LO-kollektivet och parterna inom detta kollektiv sett behov av förändringar och förhandlat fram förändringar över tid.

Även inom LO-kollektivet är försäkringar med för övervägande och prioritering inför LOs avtalsförhandlingar. LOs förbund har här ett gemensamt ansvar för hur krav på försäkringsförbättringar ska prioriteras.

Förslag till beslut:

att anse motion 3 besvarad.

Motion 4 - Lönegarantin

GS avd 2 Östra Skåne – Blekinge

Under 1990-talets början kunde vi se en kraftig ökning av antalet konkurser och många anställda som blev utan arbete. Dåtidens lönegaranti hade 12 basbelopp som högsta ersättning

vilket var i kronor cirka 400 000. Detta gjorde att ersättningen från lönegarantin blev en dyr affär för staten. 1992 sänktes ersättningen drastiskt till fyra basbelopp vilket motsvarade cirka 100 000 kronor, en summa som många instanser redan då ansåg vara för låg. Idag, 2012, är taket 176 000 kronor på grund av att basbeloppet har höjts över tid men räcker ändå inte till.

De flesta konkurser inträffar i slutet på en månad. Detta får till följd att innan man ens hunnit bli uppsagd av konkursförvaltaren, måste lönegarantin användas för utbetalning av innevarande månadslön. Därpå ska semesterskulden regleras och man kan uppskatta den till lika mycket som en månadslön. Först därefter tas det kvarvarande av lönegarantin i anspråk till uppsägningsmånaderna. Detta innebär att många av de drabbade inte erhåller den uppsägningsperiod som lagen ger dem rätt till utan får börja använda arbetslöshetsersättningen långt tidigare.

De får alltså inte den tiden som andra uppsagda får till att söka annat arbete med ordinarie lön. I många av kollektivavtalen finns det nu också arbetstidsförkortning och som för GS del innebär att detta utbetalas året efter intjänandet. Här accepterar regelverket bara tre månader före konkursen som lönekrav till statliga lönegarantin.

Vi ifrågasätter också regelverket syn på sparad semester som är tänkt att tas ut vid ett bestämt tillfälle. Om det då blir konkurs på arbetsplatsen tappar arbetstagaren dessa dagar och blir inte kompenserad på grund av lönegarantins regelverk.

Vi som skriver motionen anser vidare att statliga lönegarantin borde delas i två delar, en som täcker den förlorade lönen under uppsägningsperioden och en som gäller för den intjänade semesterlönen, eventuella sparade semesterdagar, arbetstidsförkortningar och eventuell lön som betalas ut innan konkursförvaltaren sagt upp de berörda.

Vi tycker inte heller att man ska drabbas dubbelt, först blir man arbetslös sedan får man själv betala de rättigheter man erhållit via sina kollektivavtal och semesterlagen genom att detta tillförs den totala summan och innebär att man får arbetslöshetsersättning långt tidigare än vid ordinär uppsägning.

Vårt förslag till lösning är att dela upp lönegarantin i två delar, en som bara reglerar den aktuella månadslönen för uppsägningsperioden och en som reglerar både ny som gammal semester, eventuella arbetstidsförkortningar och som täcker den lön som skulle utbetalats före konkursen.

GS avd 2, Östra Skåne – Blekingen begär

att *LO via sina kanaler arbetar politisk för en förändring i lönegarantin som innebär att fyra prisbasbelopp är till uppsägningslön och två prisbasbelopp gäller för andra delar såsom semesterlönen, eventuella sparade semesterdagar, arbetstidsförkortning, inestående lön och lön som skulle betalats ut dagarna före man blev uppsagd.*

Utlåtande

att *LO via sina kanaler arbetar politisk för en förändring i lönegarantin som innebär att fyra prisbasbelopp är till uppsägningslön och två prisbasbelopp gäller för andra delar såsom*

semsterrätten, eventuella sparade semesterdagar, arbetstidsförkortning, inestående lön och lön som skulle betalats ut dagarna före man blev uppsagd.

Motionen pekar på ett stort och väl känt problem för LO-förbundens medlemmar som varit föremål för behandling på många LO-kongresser. LO-styrelsen instämmer i motionärens beskrivning av medlemmarnas situation. Styrelsen anser att lönegarantin ska utgöra ett fullgott skydd för den anställda vid konkurser. LO-kongressen 2004 beslutade att verka för en lönegaranti på minst sex basbelopp. Vid kongressen 2012 kom frågan upp igen. Då yrkades det att tidsfristerna i förmånsrättslagen och maxbeloppet för lönegarantin skulle höjas. Kongressen biföll yrkandena.

LO-styrelsen arbetar med frågan efter riktlinjerna från kongressen. Lönegarantilagen ska fungera i alla branscher och för alla arbetstagare. Att dela upp de sex basbeloppen på sätt motionären föreslår anser styrelsen skulle fungera väl i vissa branscher men ställa till problem i andra. Det vore dessutom en begränsning av kongressbeslutet. LO-styrelsen föreslår därför att motionen avslås.

Förslag till beslut:

att avslå motion 4.

13. Övriga frågor

14. Avslutning

GEMENSAMMA KRAV INFÖR AVTAL 2013

LOs stadgar innehåller tre former för samverkan mellan medlemsförbunden i en avtalsrörelse – gemensamma förhandlingar, samordnade förbundsförhandlingar och förbundsförhandlingar.

Med gemensamma förhandlingar avses då LOs styrelse utser förhandlingsdelegation i fråga som omfattar några eller alla medlemsförbund. Gemensamma förhandlingar är nödvändiga då det gäller frågor som är förbundsövergripande på hela det privata området som till exempel överenskommelsen med Svenskt Näringsliv om avtalsförsäkringar.

- Med gemensamma förhandlingar uppnås likvärdiga villkor på centrala områden där branschskillnader inte bör ha betydelse.
- Gemensamma förhandlingar när det gäller avtalsförsäkringar skapar stabila lösningar och sprider riskerna.
- Gemensamma förhandlingar om avtalsförsäkringarna underlättar för LO-förbunden att verka för jämlika och jämställda villkor på hela arbetsmarknaden.

Samordnade förbundsförhandlingar bygger på solidarisk samverkan och gemensamma beslut. LOs representantskap och styrelse antar en rekommendation med gemensamma krav varefter förbunden skriftligt bekräftar att de antagit rekommendationen som sin egen och därigenom bundit sig till kraven samt till att stödja varandra.

Med en gemensam solidarisk lönepolitik kan förbunden tillsammans driva krav på löneökningar med en fördelning som präglas av våra gemensamma och långsiktiga lönepolitiska mål om rättvisa, jämlikhet och jämställdhet.

Genom att i en samordning tillsammans driva de i rekommendationen gemensamma kraven kan förbunden uppnå flera fördelar:

- Genom att stödja varandra under förhandlingarna minskar risken att svagare grupper får ett sämre utfall i sina avtal – det ger rättvisare samt mer jämställda löneökningar och medför att kollektivavtalen blir accepterade. Det säkrar arbetsfreden.
- Genom en starkare normbildning om vad som är ”rätt löneökningar” i hela ekonomin minskar utrymmet för grupper att driva krav som kortsiktigt är bra för dem men på sikt till skada för alla.
- En solidarisk samordning där förbunden stödjer varandra minskar riskerna för att enskilda förbund tvingas till försämringar av kollektivavtalen. Försämringar som på sikt ”spiller över” även till andra kollektivavtalsområden.

Erfarenheterna av samordning i tidigare avtalsrörelser visar att behovet av solidarisk samverkan kvarstår. Inget förbund ska tvingas till villkorsförsämringar för att uppnå rätt löneökningar. Det finns därför skäl att ha en stark samordning som utgår från tydliga regler och precisa gemensamma krav.

De första större avtalen som sluts i en avtalsrörelse får en starkt normerande effekt på övriga avtal. LOs förbund har därför enats om en metod för en fördjupad samordning där varje förbund behåller en självständig ställning, där de första större avtalen ges en normerande verkan och där övriga förbund samtidigt får en starkare ställning. Metoden kan sammanfattas i nedanstående åtta punkter:

1. LOs råd för avtalsfrågor utarbetar ett förslag till rekommendation till förbunden med **Gemensamma krav inför Avtal 2013**.
2. LOs styrelse behandlar förslaget till rekommendation och beslutar att överlämna det till LOs representantskap.
3. LOs styrelse behandlar och fastställer samtidigt en överenskommelse mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordningen under Avtal 2013**.
4. LOs representantskap fastställer förslaget om en rekommendation till förbunden om **Gemensamma krav inför Avtal 2013**. En rekommendation ska behandlas i samtliga förbunds respektive beslutande organ. Förbunden ska skriftligt till LO svara om rekommendationen har antagits till alla delar.
5. Förbunden behandlar och besvarar rekommendationen till förbunden med **Gemensamma krav inför Avtal 2013** till LOs styrelse.
6. Förbunden förhandlar enskilt utifrån det som fastställts i **Gemensamma krav inför Avtal 2013** och egna krav.
7. Förbunden inom samordningen är skyldiga att regelbundet informera LOs råd för avtalsfrågor om läget i förbundsförhandlingarna.
8. Förbund träffar **avtal** som LOs styrelse, efter att samråd skett med LOs råd för avtalsfrågor, bedömer vara normerande för den övriga arbetsmarknaden.
9. Förhandlingarna på övriga avtalsområden fortsätter utifrån **Gemensamma krav inför Avtal 2013** och genomförs i enlighet med överenskommelsen mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordningen under Avtal 2013**.

Avtalsförhandlingarna om nya kollektivavtal på den svenska arbetsmarknaden under 2013 ska genomföras som samordnade förbundsförhandlingar.

Samordningen stöder våra gemensamma lönepolitiska mål om jämlikhet, jämställdhet och rättvisa. Den ökar också möjligheterna till en god reallöneutveckling för alla medlemmar, tillväxt i ekonomin och därmed en god generell välfärd för alla medborgare.

Representantskapet föreslår ge LOs styrelse i uppdrag att utarbeta ett förslag till slutlig rekommendation och sända ut den till förbunden snarast.

Rekommendation om:
Gemensamma krav inför Avtal 2013

Rekommendationen innebär:

- att** förhandlingar om nya kollektivavtal ska genomföras som samordnade förbundsförhandlingar på grundval av nedanstående mellan förbunden gemensamt utarbetade krav baserade på en avtalsperiod omfattande tolv månader,
- att** de samordnade förhandlingarna ska genomföras i enlighet med LOs stadgar samt i enlighet med en överenskommelse mellan förbunden om **Gemensamma principer för samordning under Avtal 2013**,
- att** förbunden är eniga om att syftet med rekommendationen och kommande förhandlingar är att fortsatt verka för en solidarisk lönepolitik med höjda reallöner för löntagarna, som utgår från principen lika lön för lika och likvärdigt arbete och jämställda löner och villkor,
- att** förbunden ska utforma sina avtalskrav inom den löneökningsram som framgår av a) till c) nedan,
- att** förbunden, som ett led i samordningen, ställer sig bakom styrelsens beslut att inleda gemensamma förhandlingar med Svenskt Näringsliv avseende krav på villkorsförändringar i avtalsförsäkringarna enligt punkt d och e),
- att** förbunden, efter att de i sina beslutande organ antagit en slutlig rekommendation, inleder förhandlingar med var och en av sina motparter om nya löneavtal enligt punkterna a) till c),
- att** förbunden, som en förutsättning för slutande av avtal, inför de regeländringar som överenskommit enligt punkt d och e),
- att** förbunden enas om principen att de förbund som drabbas av krav på försämring av principiellt viktiga avtalsvillkor har rätt att påkalla stöd till försvar av avtalsvillkoren.

Avtalskrav:

- a. Löneökningar med minst x kronor per månad och heltidsanställd dock med ett lägsta utrymme om y procent räknat på avtalsområdets genomsnittsförtjänst**

Kommentar:

Brytpunkten mellan krontalshöjning och procentuell höjning ska sättas vid genomsnittsförtjänsten för arbetare inom industrin.

Förväntade löneökningar under avtalsperioden som kan hänföras till förhållanden på arbetsmarknaden (äka löneglidning) inom avtalsområdet ska avräknas från kravet på löneökningar.

Förväntade löneökningar under avtalsperioden som kan hänföras till en förändrad arbetsorganisation med mer kvalificerade arbetsuppgifter (lönerevision) ska inte avräknas från kravet på löneökningar.

Parterna ska i avtalen sträva efter att ange en gemensam uppfattning om den totala förväntade löneglidningens storlek.

- b. Förhindra lönekonkurrens och säkra mer till dem som har minst**

Kollektivavtalets ställning på arbetsmarknaden ska stärkas för att minska risken för lönekonkurrens samt säkerställa en mer rättvis fördelning. Det ska ske genom att i tillämpliga fall avtalets lägsta löner höjs med minst x kronor.

- c. Höjningar av ersättningar**

Samtliga ersättningar i avtalen, inklusive lägsta semesterlön, höjs med ett procenttal som motsvarar löneökningarna enligt punkt a) ovan inom avtalsområdet utan eventuell avräkning för förväntad löneglidning enligt ovan.

- d. Föräldrapenningtillägg**

Som ett led i att åstadkomma en jämställd arbetsmarknad har LOs styrelse fattat beslut om att uppta förhandlingar med Svenskt Näringsliv om en ny försäkring rörande föräldrapenningtillägg. Förhandlingarna sker som gemensamma förhandlingar enligt LOs stadgar. Föräldrapenningtillägg ska utgå till alla anställda som är föräldralediga. Detta kommer långsiktigt att medföra ett mera jämt uttag mellan könen vid föräldraledighet. (Bil.)

- e. Villkorsförändringar i avtalsförsäkringar**

LOs styrelse har fattat beslut om vilka förbättringar som är önskvärda i avtalsförsäkringarna och som ska bli föremål för förhandlingar med Svenskt Näringsliv. Förhandlingarna sker som gemensamma förhandlingar enligt LOs stadgar och kraven omfattar villkorsförändringar rörande Avtalspension SAF-LO samt TFA. (Bil.)

LOs representantskap beslutar:

- att** fastställa den av LOs styrelse föreslagna rekommendationen till förbunden om **Gemensamma krav inför Avtal 2013**.
- att** uppdra åt LOs styrelse att komplettera rekommendationen med erforderliga belopp och procentsatser i punkterna a), och b) ovan och snarast översända den fullständiga rekommendationen till förbunden.
- att** uppdra åt LOs styrelse att noga följa utvecklingen på arbetsmarknaden samt att vid behov förändra eller komplettera dessa gemensamma krav.
- att** förbunden meddelar sitt beslut skriftligt till LOs styrelse senast den 5 december 2012.

Bilaga

Avtalsförsäkringarna

Föräldrapenningtillägg

Föräldrapenningtillägg ska utgå till anställda som är föräldralediga. Den som har rätt till föräldrapenning ska också vara berättigad till tillägget. Tillägget betalas under sammanlagt högst 180 dagar per födelse och per försäkrad förälder.

Föräldrapenningtillägget ska utgå med 10 procent på lön upp till 10 prisbasbelopp. Därutöver ska föräldrapenningtillägget vara 90 procent.

Borttaget: föräldrapenningen

Avtalspension SAF-LO

Premieberäkning på månadsinkomst.

Premieöverföring till Avtalspension SAF-LO ska ske varje månad.

Trygghetsförsäkring vid arbetskada

Slopat vållande vid arbetssjukdomar. Det innebär full ersättning vid inkomstförlust och ersättning för sveda och värk utan provat vållande.

Ersättning enligt skadeståndsrätt, det innebär full ersättning vid inkomstförlust.

Ersättning enligt skadeståndsrätt för sveda o värk, det innebär ersättning från skadedagen för rätt till ersättning.